

Ἡ ἀ τ ῆ δ ὶ ν θεωρεῖται ὡς σύμβολον τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ποιητικῶν ὕμνων, καὶ διὰ τὸ λιγὺ τοῦ ἄσματος καὶ διότι εἰς ἀηδόνα μετεμορφώθη ἢ ὑπὸ τοῦ Τηρέως ἀτιμασθεῖσα Φιλομήλα. Μυθός τις ἀνατολικὸς τὴν παριστᾶ ὡς ἐρασθεῖσαν τοῦ ῥόδου καὶ χάριν αὐτοῦ μέλπουσαν τὸ ἡδύ της ἄσμα.

Ὁ ἀ ε τ ὸ ς τέλος κατέχει μεταξύ τῶν συμβολικῶν πτηνῶν τὴν πρώτην θέσιν παρά τε τοῖς Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις. Ἡ ἀρχαία μυθολογία τὸν ἀνύψωσεν εἰς τὴν περιωπὴν τοῦ συνοδοῦ τοῦ Διός, καὶ τὸν παρέστησεν ὡς ἔμβλημα τῆς ἰσχύος, τῆς μεγαλονοίας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐπιβολῆς. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν νεωτέρων κρατῶν ἐξέλεξαν αὐτὸν ὡς ἔμβλημα εἰς τὰ μεγαλοπρεπῆ των στέμματα καὶ εἰς τὰ διασημότερα εὐρωπαϊκὰ παράσημα.

ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΩΝ ΦΑΓΑΔΩΝ

[Κατὰ τὸ «Χάνι τῆς Γραβιάς» τοῦ Ζαλοκώστα]

πα ρ φ δ ί α

Ἄ Π Ο κρότον τσομπάνιον βοῦζει
κάθε πεῦκο καὶ κάθε κλαρί
καὶ ἀποσπάσματος λόγχην γερῆ
κάθε πλάτη μαυρίζει.

Πρὸς τὴ στάνη γοργὸς πλησιάζει
χωροφύλαξ στὸ χέρι κρατῶν
γιαταγάνι βαρὺ καὶ ἐκλεκτὸν
καὶ τὰ πρόβατα σφάζει.

Δεκανεὺς κλωστομύσταξ ἡγεῖται
τῆς μαχίμου ἐκείνης φρουρᾶς
καὶ ἐγκύμων μεγάλης χαρᾶς
στὸ κοτέτσι κινεῖται.

Ἐκεῖ δὲ τὸν στρατὸν διαλύει,
κλεί τὴ θύρα καὶ οὔτω λαλεῖ:
— «Σφάζετε τώρα τὸ κάθε πουλί,
στρατιῶται ἀνδρεῖοι!»

Ἐρημώνουν εὐθὺς τὸ κοτέτσι,
φέρνουν ἄλλοι σὲ λίγο τ' ἀρνιά
καὶ ἔτοιμάζουν σὲ μία γωνιά
τὸ λαμπρὸν κοχορέτσι.

Ἄλλοι πάλι τὴ στάνη ρημάζουν·
ὅ,τι ἐμπρὸς του καθένας θωρεῖ
κᾶν γιαοῦρτι, πιτιές γιὰ τυρὶ,
κᾶν μιντζήθραις, τ' ἀρπάζουν.

Εἰς τσοπάνος φωνεῖ τρομασμένος:

— «Τὸ γιαοῦρτ', τὸ γιαοῦρτ' μᾶς ἐπῆ ...»

Δὲν ἐπρόφθασε «ρε» νὰ εἰπῆ,
πίπτει κάτω σφαγμένος.